

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ І ПОЛІТОЛОГІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) спеціальність: 071 <u>Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>1-й</u> кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> назва кафедри: <u>Історії України та філософії</u> мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.іст.н., доцент Богатчук Світлана Степанівна</p>
<p>контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>bogatchuks@vsau.vin.ua</u>, <u>svetabogatchuk@ukr.net</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Соціологія і політологія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг годин – 150 годин: лекцій – 30 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Історія України», «Філософія», «Загальні правові засади та академічна доброчесність».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Політекономія», «Аграрна політика та земельні відносини».

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Соціологія і політологія» займає чільне місце в системі підготовки спеціалістів для всіх сфер суспільного життя.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає: опанування достатнім рівнем знань про сутність суспільного й політичного життя, участь здобувачів у громадському та політичному житті, сформуванню у здобувачів самостійність як особистісну рису та важливу професійну якість, виховання майбутніх фахівців як свідомих громадян України, розвиток у них почуття патріотизму та глибоких морально-етичних переконань.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Соціологія і політологія» є формування знань у здобувачів про суспільство, його історію та різновиди, знання теорії політики та її втілення в життя, опанування достатнім рівнем знань про політичне життя українського суспільства, владні процеси та історію українського державотворення.

Завдання вивчення дисципліни

При вивченні навчальної дисципліни «Соціологія і політологія» здобувач вищої освіти має опанувати: необхідними навичками й вміннями застосовувати принципи сучасного політичного мислення до аналізу і пошуку відповідей на політичні питання та проблеми, які постають перед суспільством, а в майбутньому брати активну участь у вирішенні сучасних проблем українського суспільства на його шляху до демократії і прогресу.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен володіти інтегральною, загальними, фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності(СК):

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікабельність, вміння працювати в команді (реалізується через: метод роботи в групах, метод самопрезентації), адаптивність, гнучкість,

відповідальність, ініціативність, здатність швидко навчатися

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет соціальної та політологічної науки. Соціологія політики	2	2	6
2	Основні віхи світової політичної і соціологічної думки	2	2	7
3	Розвиток соціально-політичної думки в Україні	2	2	6
4	Суспільство як соціальна система	2	2	6
5	Соціум та влада	2	2	6
6	Соціальні інститути та політичні системи	2	2	6
7	Держава як основний елемент політичної системи	2	2	6
8	Політичні режими та їх основні риси	2	2	6
9	Політичні партії й партійні системи	2	2	6
10	Сучасні політичні ідеології	2	2	6
11	Соціологія культури. Політична культура	2	2	6
12	Політична еліта і лідерство	2	2	6
13	Соціальні та політичні конфлікти	2	2	6
14	Політичні аспекти глобальних проблем сучасності	2	2	6
15	Етнонаціональні процеси в суспільстві	2	-	7
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального

завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	38	Протягом семестру	Усне та письмове опитування
2.	Опрацювання літературних джерел та інформаційних ресурсів	14	Протягом семестру	Технології оцінювання роботи з інформацією
3	Індивідуальні творчі завдання (есе, доповіді, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Виборчий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>
2. Закон України «Про політичні партії в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
3. Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки». URL: https://dostup.org.ua/request/122232/response/393772/attach/4/1431569.pdf?cookie_passthrough=1
4. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія : навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с.
6. Левчук К.І. Політологія з основами соціології: навчальний посібник. Вінниця, 2020. 176 с.
7. Соціологія: Підручник. 5-те вид., стереотипне / Затвер. МОНУ. За редакцією доктора соціологічних наук, професора В.М. Пічі. К., 2023. 296 с.

Додаткова література

1. Арістотель. Політика / Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. Київ: Основи, 2000. 239 с. URL: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>
2. Богатчук С.С., Гайдай І.В., Мазило І.В. Вплив соціальних мереж на громадську та політичну активність української молоді. *Науковий журнал*

«Регіональні студії». 2022. № 29. С. 27-34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2022.29.3>

3. Богатчук С.С. Еміграція української молоді на початку ХХІ ст.: історичний аспект. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія: Історія та археологія*. 2024. № 4 (22). С. 1124-1137. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4\(22\)-1124-1137](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4(22)-1124-1137)

4. Богатчук С.С. Особливості волонтерського руху в сучасній Україні. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія: Історія та археологія*. 2024. № 11 (29). С. 1122-1141. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-1122-1141](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-1122-1141)

5. Вебер, Макс. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Пер. з нім. О. Погорілий. К.: Основи, 1998. 534 с.

6. Міхновський М.І. Самостійна Україна. Київ : Діокор, 2002. 80 с.

7. Нікколо Мак'явеллі. Державець URL: <https://www.rulit.me/books/derzhavec-read-548057-1.html>

8. Писання преподобного Феодосія Печерського. URL: <http://litopys.org.ua/oldukr2/oldukr59.htm>

9. Платон. Держава / Пер. з давньогр. Д. Коваль. Київ: Основи, 2000. 355 с. URL: <http://litopys.org.ua/plato/plat.htm>

10. Повість минулих літ. Літопис руський. URL: <http://litopys.org.ua/litop/lit01.htm>

11. Себайн Джордж Г., Торсон Томас Л. Історія політичної думки / Пер. з англ. Київ: Основи, 1997. 838 с. URL: <http://litopys.org.ua/istpolit/ipd.htm>

12. Списки «Книг буття українського народу» вилучені зі справ Кирило-Мефодіївського товариства. URL: <http://litopys.org.ua/rizne/kmt02.htm>

13. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. Київ: Дніпро, 2001. Т. 2. Кн. 1. ХVІ ст./ Упор., передм., приміт. В. Шевчука. 560 с.

14. Тисяча років української суспільно-політичної думки. У 9-ти т. Київ: Дніпро, 2001. Т. 2. Кн.2. Перша половина ХVІІ ст. / Упор., прим. В. Шевчука. 536 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/node/554>.

4. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/elcat/new/poshuk.php3>.

5. Бібліотека національного університету "Києво-Могилянська академія" <http://www.library.ukma.kiev.ua/F>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольної роботи / тестування	5
4	Атестація	5
	Всього за атестацію 1	25
Атестація 2		
5	Робота на лекційних заняттях	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	12
7	Виконання контрольної роботи / тестування	5
8	Атестація	5
9	Індивідуальне завдання	5
10	Самостійна робота	2
	Всього за атестацію 2	35
11	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни